

ECHOES OF HOMELAND

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 7 (652), Melbourne, 1969 m. vasario mėn. 18 d.

XIV METAI

KOSMOPOLITAS

Sena yra kosmopolito idėja. Žodis graikų kalbos ir reiškia pasaulio pilietį. Šitoks pasaulio pilietis neturi tautybės. Dar būtų gera, kad ir kalba pasaulyje būtų tik viena. Tokiu būdu visa žemė būtų viena valstybė ir visi žmonės būtų vienos ir tos pačios valstybės piliečiai.

Mintis yra viliojanti, bet niekada dar realybe netapsi. Tai patiko Aleksandriui didžiajam savo užkariautas žemes sujungti į vieną valstybę. Esperanto kalba yra tarsi mėginimas tokiu pasaulio piliečiui duoti naują kalbą. Britai tuo tarpu savo valdomose žemėse primetė savo anglišką kalbą ir taip ją padarė veik visą pasaulio kalbą. Į pasaulio piliečius anglai nesikėsino. Po pirmojo ir po antrojo pasaulinio karo vėl gimė mintis apjungti pasaulį į vieną valstybę. Jungtinės Tautos juk ir yra pasaulinės valstybės idėja. Tautybių klausimas tačiau čia nebeliečiamas. Komunistinis internacionalas lyg siekia kosmopolito, bet ir tai atskiras tautos neatsisako savo vardo.

Kosmopolitinę mintį galime išvėlyti ir religijoje. Juk visi esame vieno Dievo vaikai ir tokiu būdu turėtume laikytis. Nė viena religija tačiau kosmopolitinės minties nekelia. Čia gerbiama tautybė kaip Dievo kūrinys.

Sis kosmopolito klausimas aktualus ir mums išeiviams. Atitrūkęs nuo savo tautos, esi verčiamas jungtis į kitą tautą, kad rastum socialų gyvenimą. Rodos, kaip būtų gera, kad visur rastum tokius pat žmones. Nereikėtų savęs laužyti, kad pritaipum.

Tokia kosmopolitinė mintis mus dažnai suklaidina ir padeda atsikvėlioti tautybės. Padarome didžiulę klaidą, nes pereiname ne į pasaulio piliečius, bet į kitą tautą. Pasaulio piliečiui turėtų visos tautos atsisakyti savo vardo. To niekas tačiau nedaro. Nieks pagaliau ne klausimo pagrindiniai nekelia, kad reikėtų panaikinti visas tautas. Tai lyg slapčia kyla tik kosmopolito mintyje. Be abejo, užtat galime pasakyti, kad tautybė kaip buvo, taip ir bus... Nereikėtų nė mums išeivijoje gaudytis svetimų idėjų, kurios netikros. Čia turėtume aiškiai skirti tautybę nuo pilietybės. Piliečiai mes galime būti vienos ar kitos valstybės, taip, kaip ir kurios organizacijos nariai. Tautybė jau yra mūsų prigimtis, kurios negalime pakeisti. Todėl išeivijoje tautinės bendruomenės junginiai yra mūsų prigimties palaikytiniai. Čia žmogus gyvena savo papročiais, reiškia savo sugebėjimus ir ugdo kūrybines galias.

— Dideliam saigoniečių nusiminimui Saigono burmistras uždraudė per N. Metų iškilmes šaukti iš sprogučių (crackers), nes praeitais metais teroristai, pasinaudami triukšmu, puolė miestą ir šaudė į žmones iš tikrų ginklų.

POLITINĖ APŽVALGA

- Komunistai trukdo parlamentarams vykti į Vak. Berlyną. ● Sovietai ginkluojasi. ● Keistas Nixono politinių tarėjų pasiūlymas. ● Tik čekoslovakai galėtų suimti savo piliečius.

Nauja painiava

Komunistinė Rytų Vokietija uždraudė Vakarų Vokietijos Federalinio Tautos Susirinkimo nariams keliauti per Rytų Vokietijos teritoriją (koridorių) prezidento rinkimams Vakarų Berlyne, kurie turi įvykti kovo 5 d. Uždrausta taip pat keliauti ir Vak. Vokietijos armijos atstovams. Savo laiku Sovietai ir Rytų Vokietija daugelį kartų protestavo prieš Bonnos nutarimą tokius rinkimus vykdyti Vak. Berlyne, kuris kaip komunistai skelbia, nesudaro Vak. Vokietijos dalies. Šioje 110 mylių ilgu autostradoje Rytų vokiečiai tikrina eismą, taipgi ir susisiekti geležinkeliu, bet oro koridorius yra 4 didžiųjų pajėgų — Britanijos, Prancūzijos, JAV ir Jungtinių Sąjungos kontrolėje. Vos tik įvedus suvaržymus, prie patikrinimo punktų iš karto susidarė ilgos eilės automobilių. Komunistai stropiai tikrina asmens dokumentus ir lygina pasų nuotraukas. Taigi,

Ryšiai su Kinija

JAV ir Raud. Kinija susitarė, kad jų atstovai susitikims pasitarimams vasario 20 d. Varšuvoje. Atrodė, kad susitikimo paruošimas artėjo normaliu būdu. Tačiau tuo tarpu Kinijos diplomatas iš Olandijos pabėgo į Vakarų pusę ir, JAV-bėms jį priėmus (žinoma, su džiaugsmu), apsigyveno tame krašte. Kinija reikalauja, kad tas "nusikaltėlis" būtų jiems atgal išduotas. JAV jo išduoti nesutinka. Dėl to kyla abejonė, ar numatytas Varšuvos susitikimas galės įvykti. Kinijos izoliacijos kevalas palaipsniui sprogsta. Ir pati Kinija nori įsteigti savo pasiuntinybes užsieniuose. Didžiausia kliūtis tam buvo — Kultūrinė revoliucija namie. Vak. Vokietija irgi linkusi su Kinija užmegzti ryšius, o Kanada jau yra pakeliui tai padaryti.

Grižta Stalinas

Sovietų rašytojas Michail Solochov garsaus veikalą "Ramusis Donas" autorius, kuris savo laiku gavo Nobelio premiją, atsidūrė didelėje Sovietų režimo nemalonėje ir jo paskutinis kūrinys "Jie kovojo dėl savo krašto" uždraustas. Tai yra pasėka to, kad Sovietuose įvedama griežtesnė valdymo ranka ir pasirodo stalininio režimo grąžinimo ženklai. Chruščiovui pavyko savo laiku Staliną nuvertinti, prikalti jam tiro no ir despotiškumą ir jo palaikys pašalinti iš Lenino mauzoliejaus. Bet šandien laikai keičiasi ir įžymūs seni kariškiai Sovietų spaudoje pradeda gražiomis spalvomis piešti diktatorių ir pripažinti jam genijaus — karvedžio titulą. Atrodo, kad tie, kurie anksčiau rašė apie "Stalino saulę", kūrė Stalinui poėmas ir kantatas, ar lipdė jo stovyklą, gali vėl pasidaryti politinėje malonėje.

Vak. Vokietijos pareigūnams lieka tik oro kelias, bet ir tai manoma, kad komunistai paleis į oro koridorių savo spausminius lėktuvus "padrašinimo" tikslu. Prezidento rinkimuose dalyvaus 1 034 atstovai iš federalinio ir atskirų kraštų parlamentų, taigi didelė minia turėtų būti perkelta oru. Bonna apkaltino abu kraštus: Sovietus ir Rytų Vokietiją, kad jie įveda naują įtampos elementą į Rytų - Vakarų santykius. Didieji vakariečiai tuojau reagavo protestais. Jie tvirtina, kad suvaržymai nėra įstatymingi ir sulaužomas 4 Didž. Pajėgų susitarimas.

Šiame naujame "nervų kare" dėl Berlyno Sovietų maršalas Jakubovskis, Varšuvos pakto pajėgų vadovas, atvyko į Berlyną. Jis yra invazijos į Čekoslovakiją vykdytojas. Jo atvykimas į Berlyną būvis įtampa dar daugiau padidino. Tačiau Vak. Vokietijos vyriausybė nemato pagrindo atšaukti numatytą prezidentinių rinkimų vykdymo Vak. Berlyne. Tuo tarpu Izvestija tvirtina būsimą prez. Nixono atvykimą į Berlyną kaip norą dar daugiau pabloginti būklę.

Nauji planai

Nauja šluota švariai šluoja. Taigi ir naujas prezidentas Nixonas irgi kupinas naujų planų, energiškas ir veiklus. Jam į pagalbą stojo tarėjų grupė. Jos tikslas numatyti įvairius įvykių galimus, kad jiems iškilus administracija nebūtų pagauta nepasiruošusi. Savo laiku tarptautiniuose prekybos santykiuose buvo įsteigta "Kendery ratas", o dabar viskas turi eiti Nixono vardu. Taigi, vienas aukštų pareigūnų pasiūlė jį pavadinti "Nixonu ratu". Bet atsirado ir dar naujas pasiūlymas, kuris daugeliui gali pasirodyti net pavojingai, ypatinai Rusijos rikiojams kraštams. Ta tarėjų taryba siūlo sudaryti Europos Saugumo Komisiją, sudarytą iš Vakarų ir Rytų Vokietijų, Italijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos, taipgi ir iš Sovietų Sąjungos, Prancūzijos, Britanijos ir JAV. Abi pusės turėtų susitarti, kad būtų galima "užšaldyti" dabartines NATO ir Varšuvos pakto pajėgas Europoje, po metų jas sumažinti dešimtdaliu, mažinti branduolinių ginklų atsargas Europoje, vykdyti inspekciją — kontrolę, o abi Vokietijos turėtų būti paskatintos susėti prie bendro stalo ir kalbėtis dėl sujungimo į vieną kraštą. Tas JAV pareigūnas tuo reikalu sako, kad reikia pripažinti, jog Vakarams negresia invazijos pavojus iš Sovietų pusės, ir (kas svarbiausia) — Rytų Europa nebus šalin paimta nuo Sovietų Sąjungos.

Krašto saugumo reikaluose labai trumpu laiku išryškėjo dr. Kislinger, apie kurio bendradarbiavimą su Nixonu tikriausiai įsigirste. Jis su juo kartu vyksta ir į Europą.

Rusija ginkluojasi

Naujas JAV gynybos sekretorius Laird Vašingtone pareiškė, kad per paskutinius 24 mėnesius Sovietų Rusija išplėtė ginklų lenktynes. Televizijoje jis pasakė, kad Sovietai aplenkė JAV "keturiais doleriais prieš kiekvieną (JAV) dolerį" strateginėse gynybos ginklų sistemose ir "trim doleriais prieš kiekvienus du dolerius" puolamose strateginiuose ginkluose. Sovietai išsirengė antibalistinių raketų sistemą aplink Maskvą ir kitose tokiose srityse nuėjo daug toliau, negu JAV.

Vakaruose tebėra įprasta sakyti, kad Sovietų blokas už Geležinės uždangos nuo laisvojo demokratinio pasaulio. Dėl įvykių už Kremliu sienų vakariečiams dažnai tenka tik spėlioti. Kartais oficialūs Sovietų komunikatai neatviri, painūs, prieštaraujantieji. Jeigu prieš kurį laiką susidarė nuomonė, kad pasikėsintojas per kosmonautų pagerbimo iškilmes, kuris minėtas kaip leit. Iljin, nusinuodijo ir nebegyvas, tai dabar Sovietai visą reikalą pavaizdavo kitaip. Oficialiai nurodoma, kad pasikėsimo tardymas eina prie pabaigos ir kad nusikaltėlis bus netrukus teisiamas. Sovietai nepasakojo vardo ir pasikėsintojo užkulisų. Tam kartui tokį oficialų paskelbimą vakariečiai diplomatai turi priimti už "tiesą", bet ji gali būti kategoriškai paneigta sekančiu valdžios komunikatu. Tačiau tikrai manoma, kad Čaikos limuzino šoferis (sekantis kosmonautų automobilį vilkstiniėje) mirė. Šalia jo sėdėjęs kosmonautas majoras Bergevoj išgijo nuo veido įdrėskimų nuo stiklo. Ten buvę kosmonautai Tereškova, Leonov ir Nikolajev buvo nesužeisti. Byla turėtų priklausyti iš priklausomybės Aukščiausio Sovietų Teismo karinei kolegijai.

Italai prieš Kremlį

Italų komunistų partija per kongresą Bolognoje paryškino savo nepriklausomumą nuo Maskvos. Kongresas pareiškė Čekoslovakijos liberalinėms reformoms pritarimą, opoziciją kariniams pakartams, taigi ir Varšuvos pakto ar NATO pakto. Jie įspėjo Maskvą nešalinti dabartinės Čekoslovakijos vadovybės. Anot kongreso pasisakymo, suverenitetas ir autonomija priklauso kiekvienam socialistiniam kraštui ir kiekvienai komunistinei partijai ir kongresas nepripažįsta Maskvai vadovo vaidmens.

Čekoslovakijos vadovybei teoretiskai pavyko iškovoti iš Maskvos sąlygą, kad Čekoslovakijos piliečiai gali būti suimti tikiai savo krašto administracijos ir tos teisės neturi Sovietų karo ar kt. pareigūnai. Slovakų vadovas Husak reikalauja paskirti daugiau slovakų į diplomatines Čekoslovakijos vietas. Taigi, kai kurie Čekoslovakijos diplomatai pakeičiami naujais ir tuo pačiu tase vietose atsiduria daugiau prosovietiški žmonės.

Quebec ir Bretanija

Nors gen. de Gaulle ir labai svajina Quebeco atskilimo nuo Kanados idėja, tačiau jis nenumatė, kad jo tėvynėje atsirastų separatistų, kurie norės atsiplėšti nuo Prancūzijos ir sukurti savo nepriklausomą valstybę. 1967 metais rugpjūtį mėn. išilgai Prancūzijos pietvakarių pakrantės viršum namų stogų iškilo plakatai su šūkiu "Tegyvuoja laisvas Baskų kraštas", o Rennes mieste, senovės Bretanijos sostinė, įvyko ta pati manifestacija su šūkiu "Laisvas Quebec — laisvajai Bretanijai". Šitie plakatai pasirodė pačiame Rennes miesto centre.

Baskų separatistų veikla nedaug prancūzų spaudos dėmesio atkreipė į save, bretonų sąjūdis sujaukino ir suinteresavo prancūzus. Tą pačią dieną, kai de Gaulle šaukė Quebecą išsilaisvinti, Bretanijos nepriklausomybės šalininkai antrą kartą mėnesio laikotarpyje išsprogdino radio — televizijos stotį Pleurmel'yje.

Legendarinė Tristano ir Izoldos

tėviškė yra miglotas Bretanijos pusiasalis, išsiškęs į Atlantą pietuose nuo Anglijos, lyg fiziškai norėdamas atskilti nuo Prancūzijos. Pats vardas Bretanija lyg reiskia mažą Britaniją. Tą vardą pusiasaliui davė britų salų išeiviai keltai, kurie ten slėpėsi iki keturiolikto šimtmečio nuo saksų invazijos. Ten gyvena 3,5 milijono žmonių ir du trečdaliai kalba bretaniskai, o bretaniska kalba giminė ga, panaši į Welsh (valonų) kalbą. Prancūzija aneksavo Bretaniją 1522 m. ir bretonai niekad nebuvo patenkinti savivaldos netekimu. Kaip ir Quebec, tik 10% gyventojų aiškiai pasisakė už nepriklausomybę, o 90% yra "rūgimo" stadijoje — dar neapsisprendę. Dauguma bretonų skundžiasi, kad tuo laiku kai Kanadoje prancūzų kalba yra viena iš oficialių Kanados kalbų, prancūzų vyriausybė neleidžia bretonams net mokyklose naudotis savo gimtąja kalba, — viskas dėstoma prancūziškai, o bretonų kalba ignoruojama. Be to,

bretonai nepatenkinti faktu, kad Prancūzija dalyvauja Bendroje Europos Rinkoje ir tuo atpigino žemės ūkio produktus, o Bretanija daugiausia yra žemės ūkio kraštas. Gal būt, reikšmingiausias skirtumas tarp Bretanijos ir Quebeco bus tas, jog nė viena svetima valstybė nesidomi bretonų aspiracijomis ir nė vienas užsienio politikas neremia bretonų separatizmo, o kadangi Prancūzijos prezidentas de Gaulle pastaruoju metu aiškiai, demonstratyviai pasireiškė už Quebeco nepriklausomybę, tad ir kai kurie bretonai ėmė svajoti apie tokią pat galimybę iš kurios nors didelės valstybės pusės. Jau 1967 metais vienas bretonas separatistas išsiuntė Kanados premjerui Lester Pearson'ui tokio turinio telegramą: "Prašome atsisaukti, apeliuoti į Bretanijos gyventojus, kad jie taptų savo likimo šeimininkais," Lester Pearson nepasakė de Gaulle pavyzdžio ir neparagino, nepakurstė bretonų veikti, tačiau bretonai nenusiramino, kas matyt iš to fakto, kad bretonai Rennes mieste sukėlė Prancūzijos prezidentui š. m. sausio 31 d., lankantiam Bretanijos provinciją, riaušių demonstraciją. Policija turėjo riaušes malšinti. Prieš de Gaulle nusistatę bretonai kėlė jam nepalankius šūkius ir buvo alyva apipylę kelią, kuriuo jis važiuo iš aerodromo į miestą.

J. Gbs.

Stalinas tikėjo tik Hitleriu

Aleksandr Čakovskis, sovietinio literatūros savitrašio redaktorius, išleido savo apysakos antrąją dalį. Toji apysaka vaizduoja netolimą Sovietų Sąjungos praeitį ir vadinasi "Blokada". Pirmoji apysakos dalyje Čakovskis aprašė buvusį premjerą ir užsienio reikalų ministrą Molotovą, kaip darbuotoją apsurkų politiką, kurs gudriai apsuiko Adolfą Hitlerį. Panašų patyrimą iš apysakos autoriaus buvo laukiama ir Stalinui antroje dalyje, tačiau Čakovskis pristatė buvusį Sovietų diktatorių kaip tirolą, kuriam atrodė, kad jis "viską mato ir viską girdi" ir kuris 1941 metų birželio mėn. netikėjo aiš-

kiems įrodymams, jog Hitleris rengiasi pulti Rusiją.

Kai Hitleris karą pradėjo, Stalinas buvo taip pritrenktas, jog tiesiog kelioms dienoms buvo pasislėpęs, ir niekur negalėjo jo rasti, gauti iš jo įsakymų bei patarimų. "Vieną dieną prieš Hitlerio kariuomenės puolimą generolas Georgi Žukov raportavo Stalinui, jog rytoj Hitlerio kariuomenė pradės Sovietų teritorijos puolimą", Stalino reakcija buvo trumpa drūta "Provokacija". Jis netikėjo nei Churchillio, nei Roosevelto nei savo žvalgybos įspėjimais. "Kai Žukovas telefonu Stalinui pranešė, jog Reichas puolimą jau pradėjo, Stalinas vis dar nenorėjo tuo tikėti, bet skubiai sušaukė politbiuro posėdį, kuriame įsakė savo generolams, kad jie gindamiesi nevarotų aviacijos, nes gali dar pasirodyti, jog dar nesą tikro karo, o tik nesusipratimas, "provokacija", rašo Čakovskis ir priduria, kad Hitleris buvo vienintelis žmogus, kuriuo Stalinas pasitikėjo.

Matyt, Stalinas buvo labai laimingas, kad Hitleris jam pavedė Pabaltijį, rytinę Lenkiją ir Besarabiją, ir todėl jis taip nuosirdžiai pasitikėjo savo sąjungininku.

J. Gs.

VYSKUPAI APIE JAN PALACH

Čekoslovakijos katalikų vyskupas bendru pareiškimu, kuris buvo paskelbtas Prahos dienraštyje "Lidova Demokracie", viešai pasisakė apie studento Jan Palach mirtį. "Studentas Jan Palach — sakoma Čekoslovakijos vyskupų pareiškime — savo gyvybę paaukojo mylėdamas savo tautą, tėvynę, laisvę ir tiesą. Jo žygi tik Dievas tegali teisti. Tegu nepalūžta dar daugiau jaunų širdžių, kaip Jan Palach. Čekoslovakijos jaunime, garbingai neškite jo fakelą toliau. Mes visi su jumis trokštame prisidėti prie žmoniškesnio pasaulio veido įgyvendinimo. Čekoslovakijos vyskupai, primindami, kad Jan Palach priklausė evangelikų Bažnyčiai, baigdami savo pareiškimą, rašo: "Ir mes, Čekoslovakijos katalikai, norime prisidėti prie to bendrojo tautinio sąjūdžio, kurį iššaukė Jan Palach mirtis, visos Čekoslovakijos gerovei. Mes tikime, kad tuomi mes geriausiai pagerbsime jo atminimą".

Kaip žinoma, pasibaigus laidotuvių eisenai Prahos miesto gatvėmis, kur arti milijono žmonių pareiškė savo pagarbą žuvusiam studentui, Jan Palach palaikai paskutinį kartą buvo palaiminti protestantų kunigo Jakob Trojan, dalyvaujant vyskupo Tomašeko sekatoriui kun. Juozapui Mixai. Prahos arkivyskupijos apaštališkasis administratorius vyskupas Tomašek mirusiam paskutinę pagarbą asmeniškai pareiškė Prahos universiteto rūmuose kartu su universiteto vadovybe.

Kolombijos dienraštis "El Tempo" Bogotoje, Pietų Amerikoje, į geriausių koncertų sąrašą, 1968 metais surengtų Kolombijoje, įtraukė ir JAV lietuvių menininkų sąlostis Stempuzienės ir kompozitoriaus Lapinsko surengtą koncertą Bogotoje, aukštai įvertindamas lietuvių menininkų sugebėjimus.

Lietuviai pasaulyje

Daytono lietuvių parapijos klebono kun. dr. Tito Narbuto lietuviškai parašyta knyga "Marios šventovės Amerikoje" šiomis dienomis Vantage Press leidykla New Yorke išleido anglų kalba. Knygos vertimą parūpino F. Gudelis. Amerikos spauda palankiai sutiko lietuvių rašytojų veiklą, kuriame pateikiama švenč. Mergelės Marijos garbinimo istorija ir supažindinama su svarbiausiomis Pietų ir Šiaurės Amerikos Marijos šventovėmis.

Elizabeth miesto Taryba, JAVse, aukštai įvertindama neseniai mirusio buvusio Elizabeth lietuvių parapijos klebono prelato Mykolo Kemežio nuopelnus lietuvių bendruomenei ir miestui, vieną Elizabeth miesto aikštę, buvusią Isham Place, pavadino Prelato Kemežio vardu.

Laisvoji ukrainiečių spauda JAV paskutiniu metu plačiai aprašė heroiską vienos lietuviškos motinos pasiaukojimą, kuri iš Amerikos siųsdama vaistų ir maisto siuntinius savo sūnui Vorkutos lageryje, kartu pasiuntė vaistų ir Lvovo arkivyskupi, dabartiniam kardinolui Slypyj, kuris tuo pačioje Vorkutoje nešė sunkią vergo dalį. Lietuviškos motinos pasiūti vaistai išgelbėjo tada kardinolo gyvybę ir įgalino jį vėliau pasiekti laisvąjį pasaulį. Kardinolas Slypyj praeitų metų rudenį lankydamsis Čikagoje, kur taip iškilmingai buvo suktas Amerikoje gyvenančių ukrainiečių, asmeniškai aplankęs savo geradarę lietuvių motiną ir išreiškęs jai nuosiirdžiausią padėką.

Religinės spaudos svarbai išeivijoje išskirti šių metų balandžio 26 - 27 dienomis Čikagoje rengiama religinės spaudos šventė. Ta proga bus surengta lietuvių religinės spaudos ir meno parodos, specialios pamaldos ir akademija su paskaita ir menine dalimi.

Didžiulės hidroelektrinės staties statybos projekto vykdymas prie Lago Moja Hondure, Pietų Amerikoje, pavestas lietuviui inžinieriui Algirdui Kebliuskui. Čikagos firma, kuri vykdo šį projektą, vyriausiojo projekto koordinatoriui paskyrė lietuvių inž. Banį, kuriam padeda inž. Urbutis. Statybos darbai pareikalaus milijoninių sumų ir keletos metų darbo.

T E V I Š K Ų A I D A I

S A V A I T R A S T I S

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 33 2355
LEIDIAU AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA
Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Vaseris. Korespondencijas ir straipsnius siųsti šio adresu: Tėviškes Aidas Red., 18 Henry St., Kensington, Vic.
Prenumeratos kaina met. 8 dol. Kituose kraštuose 9 dol. Atsk. num. 20 c. Skelbimai už skaitmeną \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuostata. Prenumeratą siųsti šio adresu: T E V I Š K Ų A I D A I 18 Henry Street, Kensington, Victoria.

Pagerėjo Lenkijoje Bažnyčios padėtis

Oficialus Chicago diecezijos organas "New World" š. m. sausio mėn. laidijoje paskelbė įdomų straipsnį, parašytą kataliko žurnalisto Floyd Andersono. Jis rašo, kad Varšuvoje pastebėjus bendrą visuomenės nuomonę, jog santykiai tarp Bažnyčios ir vyriausybės žymiai pagerėjo, palyginti su tuo, kas buvo prieš dvejus metus. Pirmuoju įrodymu eina faktas, jog kardinolas Wysinski gavo leidimą nuvykti į Vatikaną. Be to, Lenkijoje yra daug kitų faktų, kurie rodo įtampos sumažėjimą tarp Bažnyčios ir komunistinės vyriausybės; išnyko sunkumai naujos bažnyčios statyti ir senoms remontuoti; taip pat nėra sunkumų leidimui viešoms procesijoms gauti.

Floyd Anderson pateikia faktą, kad per Dievo Kūno procesiją mažoj vietovėje prie Varšuvos milicija dabojo tvarką ir palengvino procesijos dalyviams susirasti vietą automobiliams ir vežimams pastatyti, o televizija nedavė geriausią programą ir rungtynių iki vidurdienio, kad tuo būdu atitrauktų.

KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMAS LIETUVOJE

Lietuva pradėjo krikščionybės įvedimą 997 metais, kada šv. Vaitiekus, atkeliavęs iš svetur, lietuvių šventų ažuolų pavėsyje pradėjo skelbti naują tikėjimą ir savo misijas patvirtino kankinio mirtimi. Taigi, netrukus sueina tūkstantis metų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje — 1997.

Krikščionybės įvedimą Lietuvoje iškilmingai patvirtino karalius Min daugias 1251 metais, savo imperiją pavesdamas šv. Petro Apaštalo globai per popiežių Inocentą IV. Turėkime viltį, kad šis ir kiti Lietuvai svarbūs klausimai anglų kalba leidžiamoj Lietuvių Enciklopedijoje bus pasauliui tinkamai pristatyti.

R.

LIETUVOS KARDINOLAS IR VYSKUPAI

Lietuva nuo 1251 metų turėjo savo bažnytinę provinciją ir Romos popiežių buvo laikoma ištikima Bažnyčios dukterimi. Daug gražių žodžių buvo ir dabar yra pasakoma Vatikane tinkamomis progomis, bet, deja, nesiskubinama tai patvirtinti konkrečiais veiksmais. Beveik tūkstantio metų krikščionybės istorijos bėgyje buvo tik vienas kardinolas — Jurgis Radvila (1556 - 1600), pasižymėjęs sumania politine ir bažnytine veikla.

Rodos, ir laiko ir progų pakankamai buvo, kad istorinei Lietuvai būtų buvę skirta daugiau kardinolų; ir dabartinių laikų Lietuva šiuo požiūriu visai užmiršta. Bet ir šiandien lietuvių tautai verta turėti savo kardinolą, kuris, jei negalėtų gyventi Lietuvoje, tai galėtų reziduoti pasirinktoje vietoje laisvame pasaulyje.

Kardinolas lietuvių tautai yra reikalingas. Gal kas pasakys, kad vargu, ar verta kalbėti apie kardinolą, kada jau ilgokai vakuojantį a. a. vyskupą Pr. Brazio vietą vis dar neužima (mirė 1967 m.). Lietuvių vyskupui Vakarų Europoje yra Vokietijos vyskupų dovanojama rezidencija, kuri laukia šeimininko. Nežinome, kodėl taip ilgai užsitęsė lietuvių vyskupo paskyrimas, bet tai, atrodo, jau nepateikia laukia naujo vyskupo, — tai yra jų, kaip krikščionių katalikų teisė.

Bažnytinė organizacija turi tarnauti tikintiesiems. Vienuolių ir kunigų tarpe yra jaunų, dievobaimingų, sumanių, mokytyrų ir energingų asmenų, kurie ne vieną tikrai tinka būti vyskupu. Jau laikas sulaukti lietuvių švento ir teisingo troškimo išsipildymo, be tolimosnių atidėliojimų. Lietuvių taip pat turi teisės greitai laiku sulaukti savo kardinolo.

R.

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVUI IR TĖVYNEI — LIET. KANKINIŲ KOPLYČIA
Šv. Petro bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuvių atsiliepiant savo auka
LAIKO NEDAUG.
Atsiliepkite šiuo adresu:
Lithuanian Martyrs Fund,
2701, W. 68 St., Chicago, Ill. 60629
U. S. A.

ISKASENŲ PASLAPTYS

P. JATULIS

Judėjos karalystė prieš neisavę

Samaritai ir kartu Izraelio valstybei 722 m. pr. Kr. žlugus, Judėjos karalystė su sostine Jeruzale dar beveik 150 metų išsilaikė nepriklausoma. Neįmanoma išskaičiuoti gausybės iskasenų, įrašų bei paminklų, kurie turi kokio nors ryšio su kiekvienu Judėjos karaliumi nuo Saliamono mirties. Išymis archeologas prof. Albright rašo: "Asyrų įrašai pateikia ir toliau vertingą komentarą šventraščio Karalių bei Kronikų knygoms, o taip pat Izajai ir Jeremijai knygos sutelktoms pranašystėms bei poezijai. Dėka išsamių pranešimų apie savo žygius į Palestiną, kuriuose Sargonas II ir Sanheribas paliko būsimiems laikams, mes galime kalbėti apie Izajai pranašysčių istorinį foną su tiek daug smulkmenų, kiek iš viso vargu ar įmanoma rasti senovės Rytų mokslų srityse." Tai archeologo Albright žodžiai (Die Bibel im Licht der Altertumsforschung, 1967, 100 p.).

Iš daugelio paminime tik porą svarbesnių radinių. Tuo metu į Palestiną daug kartų buvo įsibrovę asyrai, bet kartais ir egiptiečiai. Archeolog. Lamling Macadam 1930 m. atrado, o 1949 m. paskelbė daug istorinių užrašų apie Tirhaka, kuris nuo 690 m. pr. Kr. ėmė valdyti Egiptą. Pasirodė, jog jis buvo gimęs Nubijoje, paskui tapęs Egipto valdovu ir į Palestiną surengė karo žygį prieš karaliaus Ezekio mirtį (696 m.). O prieš tai, keturioliktasis Ezekio valdymo metais (701 m.) asyrų Sanheribas (Senacheribas) terio Judėjos šalį. Visa tai aprašyta ir šventraštyje.

Iš to laikotarpio, t. y. iš VII-jo amž. pr. Kr., yra atrasta Judėjoje daug antspaudų, įrašų ir indų. Ypatingai svarbus yra taip vad. Siloės įrašas, atrastas 1880 m. Jis yra iš karaliaus Ezekio laikų (700 m. pr. Kr.). Įrašas pateikia žinių apie tunelį, kuris buvo iškirstas uoloje iš Jeruzalės miesto pro sienų apatį ir Siloės šaltinį. Apie tą tunelį rašo 2 Karalių knyga (20, 20) ir 2 Kronikų knyga (32,3-4). Įrašas gražiai padarytas, ir jo kalba yra puiki šventraščio hebrajų kalba. Įrašas pateikia įdomių smulkmenų apie tunelio darbus.

Visai neseniai prie Jeruzalės esančiuose kapuose rasta daug įrašų, kai kurie buvo sunkiai išskaitomi. Įdomų ilgą įrašą išskaitė ir

1953 m. paskelbė prof. Avigad. Įrašo autorius, manoma, yra buvęs karaliaus Ezekio kambarininkas, vardu Šebna. Įrašas turi tą pačią rašybą kaip ir Siloės įrašas.

1923 metais Gadd paskelbė vieną įrašą, kuris paryškina paraono Necho laikus (apie 610 m. pr. Kr.). Anksčiau buvo manoma, kad Necho karalius žygiavo Mesopotamijon buvę nukreipti prieš asyruos. Iš tikro pasirodė, kad jis buvęs asyrų sąjungininkas ir žygiavęs prieš babiloniečius bei medus, su kuriais ėjo išvini Judėjos karalius Jozijas. Paraono Necho žygio metu 609 metais Jozijas buvo nužudytas. Bet nežinot Necho pagalbos, Asyrijos karalystė žlugo. Jos sostinė Ninivė buvo sugriauta 612 m. Su šia data rišasi Nahumo pranašystė. Archeologai yra atradę Ninivėje garsiąją Asurbanipalo biblioteką. Asyrų valstybė gyvavo dar

VENECIJA SKĘSTA

Kas dešimt metų Venecijos miestas skęsta 1 su puse colio žemiau jūros paviršiaus. Jei Veneciją ištiktų potvynys, toks kaip kad ištiko Florencija, tad dožų miestas išnyktų iš žemės paviršiaus, jo vietą atstirastų 10 pėdų gylio vandens sluoksnis.

Toks pavojus tam miestui pirmą kartą buvo signalizuotas 1639 metais; jau tada buvo sudarytas išminčių komitetas miesto gelbėjimo būdai surasti. Visos komiteto pasiūlytos priemonės nuėjo niekais, nes tam pasipriešino privatus savininkai. Tik po 300 metų buvo padėtas pirmas akmuo po užtvana nuo jūros vandens potvynio, užsiliejimo.

Neseniai UNESCO išsiuntė ekspertų ekipą, bet kalbama, kad ir tai ekipai sutrukdys darbą privatus sklypų ir namų savininkai, kaip tatau įvyko 17-me amžiuje.

DARBAS DIDINA SMEGENIS

Mąstymas didina smegenis, tokią išvadą priėjo Barkeley universiteto (JAV) prof. Dretsch. Tai jis pastebėjo ant žiurkių, kurių gyvena sunkesnės sąlygos, reikalaujančios prisitaikymo, ir tokios žiurkės turi didesnes smegenis už tas, kurioms nereikia daug smegenimis dirbti, nereikia "galvos sukti".

keletą metų. Ninivė griuvus, sostinė tapo Haranas, senovėje patriarchų gyventa vieta.

Naujai iškilusios Babilonijos karalystės valdovas Nebukadnezaras 605 m. pr. Kr. sumušė paraoną Necho prie Karkemio ir netrukus sugriovė patį Karkemio miestą, esantį netoli Eufrato upės. Apie tai rašė pranašas Jeremijas (46,2). To miesto grivėsiu galima pamatyti, nes jis yra atkastas; ten rasta daug senienų. Šventraščio pasakojimą apie paraoną Necho žuvimą ir Karkemio sugriovimą puikiai papildė babiloniečių kronika, kurią surado ir neseniai paskelbė Donald Wiseman. Kronika aprašo ir minėto Nebukadnezaro nesėkmę žygi į Egiptą (601 - 600), paskui kaip jis užkariavo šiaurės Arabiją ir netrukus (597 m. kovo 15 16 d.d.) užėmė Jeruzalę. Judėjos karalių Jozakimą Babilonijos valdovas pakeitė sau palankiu, iš valdinių tarpo kilusiu, Sedekiją. Tačiau po dešimties metų Jeruzalė buvo visai sugriauta, Judėjos valstybė panaikinta ir gyventojai išvaryti Babilonijos nelaisvėn. O dar taip neseniai Judėjos karalius buvo tų pačių babiloniečių sąjungininkas!

1935 m. pavasarį Tell ed - Duver kalvoje (buvusiame Lachišo mieste) buvo atkastas sensacingas radinys — dabar vadinamas Lachišo ostarokas. Tai yra apie tuzinas šukių su rašalų padarytais įrašais. Tie įrašai yra iš 589 m. pr. Kr. būtent iš to laiko, kai babiloniečiai sugriovė Lachišo miestą. Šukių įrašai iš tikro yra laiškai rašyti gražią hebrajų kalba, kokią vartojama šventraštyje. Juos rašo vienas buvęs miesto gynybos karininkas. Pavyzdžiui, 4-ji šukė talpina trumpą pranešimą, kurio paskutinis sakiny yra toks: "Tavo tarnas... praneša savo ponui, kad mes laukiamė ugnies ženklą iš Lachišo, kaip patvarkymus, kuriuos mano ponas yra davęs, nes mes negalime matyti Azekos." Iš kitos laiško vietos matyti, kad tas karininkas tuo metu buvo Jeruzalėje, iš kur jis rašė. Tą laišką reikia sugrąžinti su Jeremijo knyga (6,1), nes ir čia ir ten panaudotas retas žodis "ugnies ženklas". O Jeremijo 34-o skyriaus 7-oj eilutė skaito: "Tuo tarpu Babilono karaliaus kariuomenė kovojo prieš Jeruzalę ir prieš visus Judo miestus, kurie buvo like, prieš Lachišą ir Azeką, nes tuodu sustiprintu miestu buvo like iš Judo miestų."

Paryžius: Prancūzijos katalikų vyskupų Misijų Centras šiomis dienomis paskelbė, kad šiuo metu virš 6500 Prancūzijos kunigų ir vienuolių dirba misijų darbą keturiuose šimties pasaulio kraštų misijose.

KATALIKIŠKAME GYVENIME

Belgradas: Bulgarijos ortodoksų Bažnyčios patriarchas Cirillas šiomis dienomis specialiu laišku pakvietė Romos katalikų Bažnyčią dalyvauti 1100 metų šv. Kirilo mirties sukaktuvių iškilmėse, kurios vasario mėnesį rengiamos Sofijoje. Šventasis Kirilas kartu su savo broliu Metodijum buvo pirmieji slavų apaštalai, išvertę šv. Raštą į slavų kalbą ir sukūrė bažnytinį slavų rašydą, vadinamą "Kirilika", kuri dabar tebėra vartojamas ortodoksų liturgijoje.

Roma: Afrikoje veikia 315 įvairių bažnytinių padalinių, kurių tarpe 44 arkivyskupijos, 232 vyskupijos ir 40 įvairių apaštališkųjų vikariatų, priklausančių bei abatių. Nuo 1959 metų Apaštalių Sostas Afrikoje naujai įsteigė 72 vyskupijas ir kitais vardais vadinamus bažnytinius padalinius.

Torinas: Šių metų sausio mėnesį sukako lygiai šimtas metų kaip popiežius Pijus IX oficialiai patvirtino šv. kunigo Bosko įkurtą šv. Pranciškaus Saleziečio vardo kongregaciją, kurios pagrindinis tikslas yra religiniai auklėti jaunimą. Per šimtą metų ši kongregacija išplito visame pasaulyje ir po įėjusių į pranciškonų yra trečioji diduma kongregacija katalikų Bažnyčioje. Šiai kongregacijai priklauso ir nemažas lietuvių saleziečių skaičius, kurie Romoje vadovauja lietuvių gimnazijai ir dirba įvairių kraštų saleziečių įstaigose. Šv. kunigo Jono Bosko šventės proga lietuviai saleziečiai Romoje surengė minėjimą su specialia programa.

Wuerzburgas: Vakarų Vokietijos katalikai praeitais metais paaukojo aštuonis milijonus markių pasaulio raupsuotųjų globai. Surinktoji suma panaudota raupsuotųjų ligoninėms Afrikoje, Azijoje ir Pietų Amerikoje išlaikyti. Šiose ligoninėse šiuo metu dirba 35 Vakarų Vokietijos gydytojai, padeda mi kelių šimtų slaugių bei kitų savanorių pagalbininkų. Iš viso pokario metais Vokietijos katalikai raupsuotųjų globai surinko 44 milijonus markių.

Paryžius: Prancūzijos katalikų vyskupų Misijų Centras šiomis dienomis paskelbė, kad šiuo metu virš 6500 Prancūzijos kunigų ir vienuolių dirba misijų darbą keturiuose šimties pasaulio kraštų misijose.

ANT. SKIRKA

DIEVOGALA

PRISIMINIMAI IR LEGENDOS

Aš nežinau gražesnio krašto, kaip mano Sėduva. Čia gimiau, augau, mažas nedrąsiai vaikstinėjau ir gėrėjau nuostabių gamtos grožių. Mane tarsi užburdavo žydras dangus, jame čyrenantieji vėversėliai, laukuose įvairių spalvų žiedai, tyliai čyrlenantis upeliukas ir toliau už sodybos melynųjų girios juosta. Ši giria mane visuomet viliodavo savo buriančiu paslaptingumu ir neišaiškinamu didingumu. Vakarais godžiai klausiausi senelių pasakų, padavimų ir legendų apie vietoves, užburus pilialkalnius, alkietes, milžinkapius, slėnius, ežerus, upelius ir pelkes, kurios čia pat supo mano gimtąjį sodžį.

Tik pradėjęs toliau bėginėti, netoliese už klotimo, naujai suartėjo dirvoje, už kurios jau prasideda didžiulės pelkės, suradau gražaus darbo akmeninį kirvuką. Nematytą radinį, parsinešęs namo, parodžiau seneliui. Apžiūrėjęs kirvuką, jis man taip paaiškino:

— Čia yra šitoms kulkas, vaikel. Senovėje perkūnas perkūnis kulkomis šaudė mūsų krašto neprietelius. Nepamesk.

Tą kirvuką saugojau kaip didelę brangenybę, iki vėliau paaugau, drauge su kitais istoriniais radiniais perdaviau j muziejų.

Vėliau, jau paaugęs ir prisiklausęs visokių pasakojimų, vaikščiojau po apylinkes ir paaišiau tuos pilialkalnius, milžinkapius ir alkietes. Juos paaišiau su įsivaizduojamomis pilimis, aukurais ir ažuolais, kuriuos, anot padavimų, tik keletas vyrų galėdavo apkabinti.

Dar vėliau, jau besimokant, kaip tik turėdavau laiko pėsčiomis ar dviračiu nuvykti į tolimesnes vietas, lankydavau apylinkės miškus.

O jėgus j mūsų girias, atrodė, joms nei galo nei krašto nėra. Taip gimiau ir užaugau prie Kazlų Rūdos miškų.

Nuo amžių šiomis vietomis ėjo didieji kryžiuočių karo keliai pulti Kauno, Trakų ir Vilniaus pilims. Šiomis vietomis brovėsi kryžiuočių pulkai, ištroškę kraujo, turtų ir erdvės, nuolat ir nuolat alindami mūsų tėvynę. Juk šituose miškuose įvykdavo pirmosios prieš stabdancius ir alinančius kautynės. Puolamos pilys turėdavo laiko pasirošti atremti prieš puolimą. Šių miškų pelkės, aikštės ir kalvos priglausdavo kritusių kovoję karių kūnus.

Žmonių kalbomis vadinamu "prancūzmečių" kaip tik šiomis vietomis vėl žygiavo į Rusiją viską pakeliui alindama didžiulė Napoleono armija. O po nepasisekusio puolimo šaltą žiemą grįždami atgal, būriais žuvo šių miškų pelkėse ir ežeruose. Vai daug, daug matė, girdėjo ir žino šitie miškai ilgų amžių sąvartoje.

Bet anaipol, negalima galvoti, kad šie didieji miškai kada nors būtų buvę visiškai be gyventojų. Ne. Jie yra nuo amžių gyvenami taip vadinamų girinių žmonių. Tik reikia manyti, kad kryžiuočiams nuolatiniais puolimais sunaikinus tirščiau gyvenamas vietas ir sugedinus pilis, šių girinių gyventojų buvo mažiau ir daugiausia tik atskiromis sodybomis. Šitie giriniai žmonės tais laikais gyveno slėpdamiesi nuo viešumos ir tik sunkiai surandamose vietose.

Vėliau, galutinai sumušus kryžiuočius ir jų naikinamiems puolimams pasibaigus, užėjus ilgesniam taikos laikotarpiui, prie šių atskirų

sodybų kūrėsi kaimai. Laikui bėgant, kai kurie išaugo net miesteliais. Būtent: Kazlų Rūda, Višakio Rūda, Jūra. Didesni ir mažesni kaimai, apsupti miškų ir pelkių: Kajackai, Ežerėčiai, Kazlai, Runkiai, Papilvis, Girininkai I, Girininkai II, Sena Rūda, Kirsnaikavizna, Čysta Būda, Jūrė, Beržininkai ir daug mažesnių vietovių. Bet ir paskutiniaisiais laikais, vaikščiojant ir važinėjant po šituos miškus, prie didesnių ir mažesnių kelių, o dažnai tik nuo didesnio kelio vedančiu šunkeliu pavaziavus, vis buvo galima užtikti viduryje girių atskirų sodybų, su ten gyvenančiais giriniais žmonėmis. Tiesa, jų trobelės nesudarydavo pasigėrėtinio vaizdo. Būdavo pastatytos, daugiausia labai primityviai, tik su kirvio pagalba. Bet patys gyventojai buvo tikri girių mylėtojai. Jie daugiausia vertėsi ir maitinosi miško teikiamomis pragyvenimo gėrybėmis — bitininkyste, medžiokle, žūkle, uogavimu, grybavimu ir miško medžiagos paruošimo darbu. Keletas amžių atgal jų gana pelningas pragyvenimo šaltinis buvo čia ir visur pelkėse randama geležies rūda. Iš jos jie padirdavo visai geros kokybės geležį ūkio reikams. Nuo to ir žymesnių, gausesnių geležies rūdų vietovių pavadinimai: Sena Rūda, Kazlų Rūda, Višakio Rūda ir kt.

Beveik prie kiekvienos tokios girinių žmonių gyvenamos sodybos raskdavau įruoštus medinių karčių žardžius. Juose buvo laikoma prijakintoms stiroms, kiškiai, lapės. Jėgus į gyvenamą patalpą, buvo galima tuoju pamatyti prijakintą vanagą, sakalą, juodvarnį, varnėną ir kitus girios paukščius. Žmonių gyvenimas atrodė skurdus, bet patys žmonės buvo labai sveiki, drąsūs ir linksni. Jie paprastai būdavo gabūs ir labai atkaklūs, siekiant tikslo. Juk iš šių miškų viduryje esančio mažo Runkių kaimelio yra kilęs savamokslis, buvęs ministeriu pirmininku, prof. Pranas Dovydatis, švietėjas — pedagogas J. Palukaitis ir kt.

Sekant žmonių pasakojimais, miškuose galima buvo surasti ir tokių atskirų sodybų, kuriose jau žmonės negyveno. Atėjus ramesniam

laikui, jas jau senai buvo palikę ir su trobesiais ir gyvuliais persikėlę į artimesnius kaimus. Tokios sodybų vietos jau buvo baigiančios apaugti žole, krūmais ir medžiais, o nenaudojami šuliniai užsilinkę žemėmis. Jėgus į tokią sodybos vietovę susidarydavo tokia nuotaika, kad nejučiomis medžių glūdumoje laukdavau kažko tai nepaprasto. Tokiais momentais visai nebūčiau nustebsęs ar išsigandęs, jeigu tarp medžių šešėlių būtų pasirodęs senas, ilgais baltais plaukais vaidila su kanklėmis ir baltai apsirengusios vaidilutės arba senovės kario apranga ginkluotas raitelis. Tokios sodybų vietos paprastai būdavo parinktos ant aukštumelių, netoli čyrlenančio upelio arba ežerėlio. Paprastai jos buvo vadinamos ten kadaise gyvenusių girinių žmonių pavardėmis arba vardais: Gulbinskas, Cibirkynė ir kit. Kiekviena šių vietovių, reikia manyti, yra persunkta krauju. Miško kalnuose ir kalvose yra seni kapynai, apipinti pasakojimais ir legendomis.

Šiaurės rytiniame Sėduvos krašto kampe, keliaujant link Nemuno ir Kauno, gana pelkėti miškai baigiasi, prasideda labai senos žmonių gyvenamos vietovės. Iš jų visų savo vardu ir istorine praeitimi ryškiai išsiskiria Dievogala. Apie šią vietovę yra daug visokių pasakojimų ir legendų.

Iš senų senovės, dar prieš didžiųjų kuni-gaikščių valdymo laikus, kuomet Lietuvos atskiros sritys dar nebuvo sujungtos į vieną valstybę, šitoje vietoje buvo dievačiui Keraičiui šventykla — žinyčia. Šventyklos didelis pastatas stovėjo ant kalvos, iš visų pusių apsuptas ažuolyno. Už ažuolyno į vakarus pusę, kiek akys užmato, tęsėsi pelkėti miškai, o tose pelkėse iki paskutinių laikų veisėsi daugybė žaliųjų gyvačių. Šventyklos viduje buvo aukuras ir jame degė dievačiui garbei amžinoji ugnis, kuri buvo kurstoma tik ažuolinėmis malkomis. Dievaitis Keraitis savo valdžioje turėjęs visus žemės šluosus ir žmones saugojo nuo nuodingų gyvačių įkirtimo. Bijodami gyvačių įkirtimo,

žmonės jį labai garbino ir gausiai aukėjo aukas. Žinyčioje be kūrenamos amžinosios ugnies gyvenimo daugybę ir prijakintų šluosų, daugiausia žaliųjų, kurie buvo laikomi kulto reikams, o reikalui esant, perduodami ir kitoms žinyčioms. Žinyčia prižiūrėjo paskirti žyniai, kurie dievačio vardu suteikdavo pagalbą, nužyduodami — nužadėdami gyvačių įkirstuosius žmones ir padėdami įvairiais patarimais. Tarpe kitų žynių, kurie saugojo ir kurstė šventą ugnį, buvo ir jaunas žynys Laimutis. Jo tėvui mirus, jį dar mažą našlaitį pasiėmė globoti žinyčia. Vėliau, jam subrendus ir gavus atitinkamą apmokymą, buvo pašvęstas dievų tarnybai.

Vieną kartą, jau prasidėjus gražiam pavasariui, vyriausio šventyklos žynio Laimutis buvo pasiūstas į dievaitės Altonos žinyčią nunešti ir perduoti kulto reikams prijakintus žaličius. Dievaitės Altonos žinyčia buvo netoli šios apylinkės, prie Nemuno esančiame kalne. Dievaitę garbino jauni nevedę vyrai, kurie čia nuolatos rinkdavosi su aukomis, prašydami patarimų ir burtų, kaip gauti gerą arba jau pamylėtą mergaitę sau už žmoną. Žinyčia prižiūrėjo ir amžina ugnį jos garbei kūreną dievaitės tarnybai paskirtos vaidilutės.

Žynys Laimutis, nuėjęs į žinyčią, tarpe kitų vaidilučių netikėtai susitiko jauną ir gražią, kaip pati dievė, vaidilutę Mildą. Jaunųjų karščių žvilgsniai slapta susitiko, ir gražioji vaidilutė, stauga nuradusi, nuleido savo mėlėnais akis. Nuo šio laiko žynys Laimutis gražiąją vaidilutę karštai pamilo. Ilgesio vedamas, jaunasis žynys surasdavo progą ir būdą vis dažniau ir dažniau su mylimąja slapta pasimatyti. Gražioji vaidilutė irgi nebuvo abejinga jaunam ir gražiam žyniui. Arbu jaunieji, karštai įsimylėję, pradėjo vis daugiau ir daugiau apsiileisti savo tiesioginėje dievų tarnyboje. Labai užsivertinę dievačiais, kad tik jų vienų tarnybai iki mirties pasizadėję skaištybėje gyventi, dievų garbę ir šventą pareigą jie iškeitė į žemiškąją meilę.

(Bus daugiau)

AR ŽMOGUS TURI SIELĄ?

Daugelyje kraštų teisingumo ad ministravimas remiasi tikėjimu žmogaus elgesio laisva valia. Daugelis teismų taria, kiek žmogus buvo iš tikro laisvas, darydamas nusikaltimą. Bausmė tada apskritai proporcinga laisvės laipsniui. Jei žmogus neturėjo pilno laisvos valios pasirinkimo, tada nėra prasmės jį bausti pirmo laipsnio žmog žudyste, kai nelaimės atveju mirčiai suvažinėjo žmogų.

Jei žmogus neturėtų valios laisvės, tada nebūtų nei tikro atsakomumingo, nei dorybių, nei nuopelnų, nei moralinės pareigos, nei iš viso jokios moralės. Būtinai ryšys tarp laisvės ir dvasinių realybių yra aiškus ir įrodymais etikoje. Tai yra stiprus argumentas, kadangi pareigos jausmas ir tikėjimas į moralę ir moralinę pareigą žmogui yra natūralus net ir tuose žmonėse, kurie teoretiškai paneigia žmogaus valios laisvę, bet praktikoje gyvena, lyg pripažintų tą laisvę. Kantas, kuris teigė, jog žmogaus valios laisvės negalima teoretiškai įrodyti, buvo įsitikinęs, kad žmogus yra laisvas vienaip ar kitaip veikti. Tokį įsitikinimą jis įgavo iš pareigos fakto.

Pirmas laisvės principas žmogaus protui yra įgimtas ir veda į moralinę tvarką: gera daryk, blogio venk. Šitas pagrindinis sąžinės įsakymas, arba kitais žodžiais, moralinis įpareigojimas, kiekvienam žmogui yra įgimtas. Jis yra bazė visų moralinių įpareigojimų, nes įpareigojimas yra ne kas kita, kaip būtinybė kažką padaryti laisvai.

Deterministai, neigiant laisvą valią, gali sakyti, kad yra dalykų, kurie nieko bendro neturi su pareiga, kad tai yra tik prisitaikymai, pvz. etiketo ar žaidimo taisyklės. Tačiau kada mes įeiname į mandagų žmonių draugiją, kodėl turime atsižvelgti etiketo taisyklių? Sporto žaidynėse kodėl turime laikytis taisyklių? Ar tai prigimties būtinumas, kaip reikalas kvėpuoti? Ar tai tik dresūra, panašiai kaip šuo išdresiruojamas atlikti kokį "šposą". Gali būti išdresiruojamas. Tačiau iš tikro užlaikymas socialinio bendravimo ar žaidynių taisyklių yra pareiga. Pareiga prileidžia laisvę, tokia būtinybė prileidžiama tik laisvam veikėjui.

Socialinis gyvenimas neįmanomas be pareigų ir įpareigojimų. Mūsų ryšiuose su kitais žmonėmis rūpinamės savo laikysena, atsižvelgiant į kitus, net ir mes patys stebime kitų laikyseną mūsų atžvilgiu. Tad nuolatos esame įpratę laikyti, kad žmogus yra laisvas.

Zmožaus laisvė nėra vien tik tame, kad gali daryti ką tik nori. Daugelis gyvulių gali daryti ką nori, bet gyvuliuose nėra galios nuspręsti, ką turi daryti. Jų prigimtis ir aplinka nusprendžia už juos. Žmogus pajėgia ne tik daryti ką nori, bet taip pat ir nuspręsti, ką nori. Žmogus nusprendžia, kad dalykas yra geras, kuris atitinka gerumo normą. Protas vadovauja valiai ir jis trokšta tiesos. Joks dalykas žemėje nesulygina su žmogaus turima gerio norma. Daug dalykų yra gerų, bet jie nėra absoliučiai geri, jie visi turi ribą, savo trūkumus, kadangi pajėgiame kiekvieną gerą dalyką palyginti su tobulu geriu. Mūsų protas patiekia tobulo gerio idėją, kuris nėra medžiaginis. Esame laisvi, kadangi turime dvasią nepriklausančią esmėje nuo medžiagos.

Kun. Pr. Daukny

Printed by Polpress Pty. Ltd.
23 Clifton St., Richmond, Vic.
Published by Mr. V. Laukaitis as
President of Lithuanian Catholic
Federal Committee, 69 Devon
St., Cheltenham, Vic. 3192.

Kun. Kajetono Sakalausko primicijos

Australiškis Brisbanės gyventojas, Kajetonas Sakalauskas gruodžio 21 d. Romoje buvo išventintas kunigu. Kalėdų metu kartu su kitais naujai pašventintais lietuviais kunigais Šv. Kazimiero Kolegijoje laikė pirmąsias šv. Mišias. Sausio 5 d. iškilmingas primicijas jis turėjo Vokietijoje, Bad Woerishofene, kur vokiečių parapijoje klebonauja jo gerai iš mokslo dienų pa-

žįstamas kun. Antanas Bunga. Primicijose dalyvavo Augsburgio vyskupijos generalvikaras ir nemaža vokiečių kunigų bei kitų svečių. Iš lietuvių dalyvavo kun. Damijonaitis, kun. Liubinas, prof. Grinius ir kit. Iškilminguose pietuose klebonijoje dalyvavo apie 50 svečių, iš kurių apie 20 lietuvių, o kiti vokiečiai, miestelio įžymybės.

Kajetonas Sakalauskas yra Gelgaudiškio parapijos, Dabity kaimo sūnus. Buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją, bet karo audra jį nubloškė į Vokietiją. Eichstaetto kunigų seminarijoje atsidūrė apie 100 lietuvių klierikų. Kajetonui vietos ten nebuvo. Po karo Rebendorfo gimnazijoje jis gavo brandos atestatą ir tuomet Eichstaette pradėjo filosofijos studijas. Baigęs 4 semestrus, emigravo į Australiją. Čia teko jam ir cukrinės nendres kirsti, ir plytinėje dirbti, kol ramiau įsikūrė Brisbanėje. Čia nepamiršo savo užsiėmimų. Vėl ryžosi studijoms ir 1965 m. išvyko Romon į Šv. Kazimiero Kolegiją. Jau išventintas kunigu ir šiais metais baigia teologijos studijas. Reikia manyti, kad jam miela bus vėl grįžti Australijon ir dirbti lietuvių tarpe.

Sukaktis ir leidinys

Šių metų rudenį sukaks jau 25 metai, kai bolševikinei lavai slenktant į vakarus, daugelis tūkstančių lietuvių buvo nublokšti į Vokietiją. Po nuolatinio bombų lietimetus praleidę, kai sulaukė Anglijos, Jungtinių Amerikos Valstybių ar Prancūzijos kariuomenių, buvo sutelkti stovyklose, kuriose teko išgyventi keletą metų. Šiose stovyklose gražiausias tremtinių kultūrinio gyvenimo pasireiškimas buvo švietimo darbas. Inicijatyva kilo ne iš kurios nors vadovybės, bet stovyklose atsiradusių šviesuolių. Jie ėmėsi kurti vaikų darželius, pradines mokyklas, progimnazijas, gimnazijas ir specialines mokyklas bei universitetą.

Vyresnieji puikiai atsimena, kokiose sąlygose tas visas darbas vyko. Jie daug parodė pasišventimo. Mokyklos prirūdo daug vaikų ir jaunulių prie naudingo darbo, kurie vėliau išemigravę tęsė mokslą. Daugelio tvirtinimu, tai didžiausias darbas, padarytas stovyklinio gyvenimo metu.

Nieko nežinome apie 1915 - 1918 m. buvusias lietuvių mokyklas Vokietijos stovyklose. Nedaug žinioms ir apie Rusijoje tuo pačiu metu buvusias mokyklas. Šias žinias laikas, mirtys ir užsimiršimas uždengė nuo mūsų. Tas pats įvykis ir su Vokietijoje atliktu švietimo darbu po II-jo pasaulinio karo, jei laiku nebus griebtasi priemonių. O vis dėlto gaila būtų leisti užsėti laiko dulkėms viešiusi 61 vaikų darželio, 79 pradinio mokyklų, 37 progimnazijų — gimnazijų, gausybės kursų ir net universitetų nuveiktų darbų atminimus.

VYNAS BE VYNO

Italijos spaudos puslapiuose buvo atidengtas baisus skandalas. Metų metais buvo parduodama čia ir užsieny milijonai butelių itališko vyno, kuriame nė su mikroskopu nieks nesurastų nė lašelio tikro vyno. O pardavinėjo viena didžiausių ir labiausiai išreklamuotų Italijos vyno gamintojų bendrovių.

Kas gi buvo tuose buteliuose? Ogi niekas kitas, kaip tik paprasčiausias vandeninis, sumašytas su išpaustu vynuogių luobelėmis, citrinine rūgštimi, amoniaku, glicerinu, pieno rūgštimi (fermentacija) ir vienu kvapiu skysčiu.

Policija kvadravo 10 000 tonų dirbtinio vyno ir suėmė Bruno Ferrari, firmos galvą, su dviem jo sūnumais, kaip pačius svarbiausius vyno padirbimo gaujoje. Tada policija atkreipė savo budrias akis į kitus, kurie dirbo su Ferrari.

Ekspertų apskaičiavimais, kad per vienerius metus vienas trečdalis Italijos viso 1,8 milijono galionų pagaminto vyno buvo dirbtinis.

Kad tas milžiniškas darbas neuiegti užuomarštin, kad išliktų tautos istorija kaip vienas gražiųjų perlių, sąrašė šias elitus yra surinkęs ir suredagavęs veiksnių švietimo įstaigų istorijas "Lietuvių švietimas Vokietijoje 1945 - 1949 m." Rankraštis telpa 26 vaikų darželių, 49 pradinio mokyklų, 34 progimnazijų bei gimnazijų, 72 specialiųjų mokyklų, kunigų seminarijų, DP universiteto ir daugybės įvairiausių kursų veiklos apžvalgoms. Visos mokyklų istorijos parašytos direktorių, vedėjų ar kitų kompetetingų asmenų. Surinktoji medžiaga, jei žūtų, nebūtų atkartojama.

Paruoštą darbą sutiko išleisti Kultūrai Remti Draugija. Tačiau leidyklos nori žinoti nors minimalų skaičių asmenų, kurie ryžtasi išleisti veikalą pirkti. Knyga bus artai 600 puslapių, kuriuos puosė apie šimtas fotografijų. Kainos leidyklos dar negali nustatyti, nes ji priklauso nuo užsisakiusių skaičiaus ir tiražo. Todėl, kurie galvoja knygą pirkti, dabar tesuicija tik pranešimą, kad žada pirkti, bet pinigų nereikia siųsti. Pinigus teks nusijusti, kai bus išspausdinta knyga. Pranešimą rašyti: Kultūrai Remti Draugija, 7026 So. Claremont Ave., Chicago, Ill., 60636, U. S. A..

Kitais (1970) metais sukaks 25 metai nuo minėto švietimo darbo organizavimo pradžios. Šiuo leidiniu ta proga pagerbtume tų idėlių atliktą darbą. Kurie tuo metu mokytojai ar mokėsi, atgaivintume gražius prisiminimus ir paliktume savo vaikams puikias darbo liudijimą. Norinčių įsigyti minėtą leidinį turėtų būti tikrai didelis skaičius, nes vien vaikų darželiuose dirbo 115 auklėtojų, pradinėse mokyklose 296 ir gimnazijose — progimnazijose 615 mokytojų, kurių sąrašai tilps šioje knygoje. O mokinių vaikų darželiuose buvo 1935, pradinėse mokyklose 3961 ir gimnazijose — progimnazijose 2858. Baigė lietuvių gimnazijas apie 1200 abiturientų, kurių sąrašai irgi bus leidinyje. Apžvalgose daug kur minimi ir stovyklų komitetai, kurie vienokiu ar kitokiu būdu dalyvavo mokyklų gyvimo istorijose. Trumpai tariant, knyga patartina įsigyti kiekvienam lietuviui. Tą darbą dirbė savo pavardės, fotografijas ar atliktus darbus. Kas buvo atokiau nuo to darbo, sužinos kaip žmonės dirbo savo tautos labui.

Vincentas Liulevičius

Jau laikas prašėti "Tėviškės Aidų" prenumeratą. Metinė prenumerata \$ 8, "T. A." Garbės Prenumerata — \$ 15.

V. Gražuliui 80 metų

Mielas Tėviškės Aidų bendradarbis Vladas Gražulis šiais metais vasario 10 d. atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį. Tai graži sukaktis, o jis gerai nusiteikęs, linksmai juokauja ir dirbuojasi spaudoje. Kiekviename Tėv. Aidų numeryje skaitome jo įdomius straipsnelius. Kaip medikas nemazai jis paruošia straipsnelių apie sveikatą. Galima tuo tikėti, nes savo amžiumi įrodė, kad jis ne tik apie sveikatą rašo, bet ir pats tu nurodymų laikosi. Pasninkai šiandien kaip ir panaikinti, ir daugelis tuo džiaugiasi, o p. Gražulis pasninkais palaiko savo sveikatą. Jis ne tik pasninkauja, bet, pajutęs kurį negalavimą, net badauja. Tai jo pirmieji vaistai, kurie nieko nekaštauja ir puikiai gydo.

Vladas Gražulis yra gimęs Rymgoje. Ten jis ėjo mokyklą ir vėliau tarnavo Rusijos caro kariuomenėje felčerio pareigose. Jam užtat gerai žinoma rusų, lenkų kalbos. Lietuviškai jis buvo jau visiškai pamiršęs, bet nepamiršo, kad jis lietuvis. Jau 1919 m. sukuręs lietuvišką šeimą, ėmė spręsti savo tautybės padėtį. Nusprendė, kad jo lietuviška šeima ir grįžo į Lietuvą. Jau tuomet Lietuva buvo pasiskelbusi nepriklausoma valstybe. Rūpestis graužė širdį, kaip greičiau išmokyti lietuvių kalbą. Jaunose dienose tai nesunku. Gyveno įvairiose vietose ir dirbo kaip medicinos felčeris. Vėliau įsikūrė Palangoje. Čia susipažino vasarą atostogaujantį ne vieną daktarą, kurie buvo iš Vilkauskių. Jų tarpe buvo ir dr. I. Kaunas. Taip V. Gražulis ir persikėlė į Vilkauskį. Čia jis dirbo pas dr. I. Kauną iki pat paskutinės Sovietų okupacijos.

Iš Lietuvos

65 m. amžiaus sausio 15 d. susilaukė poetas Teofilus Tilvytis. Jau kuris metas retkarčiais besipažindavo vienu kitu politiškaid daktinio pobūdžio eilėraščių. (E)

Sausio 22 d. 70 metų amžiaus sulaukė Justas Paleckis. Nukeltas į aukštas, bet nesvarbias pareigas Maskvoj, dažnai buvuoja Vilniuje ir, žinoma, rašo atsiminimus, kuriuose atgarsių šilfoja savo jaunų dienų portretą, kad atrodytų jau ir tada, bent pasamonei, buvęs kaip ir bolševikas. (E)

Nors jau praėjusių metų gruodžio mėnesį buvo pasidžiaugta Vilniuje, kad jau išėjęs II tomas "Mažosios Enciklopedijos", bet iš tikrųjų dar neišėjo, niekas dar negali jos gauti. Spaustuvė savo darbą jau baigė, bet kažkas užkliuvo kontrolėj. Ta pati spaustuvė spausdina stalinus kalendorius, ir tie — jau beveik sausio gale — dar nebaigti. Teisiniai kalendorių suvėlinę todėl, kad buvo liepta pirma enciklopediją spausdinti. Turėjom, sako, du žuikius iš karto nušaut, bet "nei vieno laiku nenušovėm". (E)

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, sausio 11 dieną Lietuvoje mirė Juodaikių parapijos klebonas kun. Paulius Dumšė, sulaukęs 44 metų amžiaus. Kunigų įšventintas buvo 1949 metais ir dirbo įvairiose Kauno arkivyskupijos parapijose. Taip pat prieš Kalėdas Lietuvoje mirė Išlauso parapijos klebonas kun. Kazimieras Kazakevičius, gimęs 1907 metais ir priklausęs Vilkauskių vyskupijai bei Rumbonių parapijos klebonas kun. Albinas Zilinskas 77 metų amžiaus.

TOBULI CARL ZEISS AKINIAI

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

Kun. Pr. Gavėnas

Dail. A. Varnas 90 m.

Naujųjų metų dieną JAV-se dailininkas Adomas Varnas kukliai atžymėjo savo amžiaus 90 metų sukaktį. Gimęs 1879 metais Joniškėje, šiaulių apskrityje, Adomas Varnas baigęs Mintaujos gimnaziją buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją, bet jausdamas menininko pašaukimą, po trijų metų studijų iš jos pasitraukė ir išvyko studijuoti meno Petrapiln. Už savo slaptą dalyvavimą lietuvių visuomeniniame veikime caristinio rusų režimo buvo priverstas bėgti į laisvuosius Vakarus ir meno studijas tęsė Kokojuve ir Zenevoje, kur aukščiausiu pažymiu baigė Ecole des Beaux Arts akademiją. Nepriklausomos Lietuvos laikais kartu su lietuvių dailės veteranais Antanu Zmuidzinavičiumi, Petru Rimša ir kitais šios srities entuziastais sukurė Lietuvos meno kūrėjų draugiją, rūpinosi Čiurlionio kūrinii likimu, organizavo pirmąsias dailės parodas ir uoliai dalyvavo lietuvių visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Pagal Adomo Varno paruoštus konkursinius projektus Čekoslovakijoje buvo išleisti pirmieji lietuviški banknotai ir nepriklausomos Lietuvos pašto valdyba iš 37 Adomo Varno piešinių yra išleidusi net 110 įvairios vertybės pašto ženklų.

Didžiąją Adomo Varno meno kūrinii dalį sudaro portretai ir lietuviški peizažai. Sukaktuvininkas Adomas Varnas didelį dėmesį skyrė taip pat lietuviškosios tautodailės rinkimui, bei lietuviškųjų medinių kryžių fotografavimui. 1926 m. išleido dviejų dalių albumą "Lietuviški kryžiai", kurie susilaukė nepaprasto įvertinimo Monzono tarptautinės taikomojo meno parodos tautodailės skyriuje, Italijoje. Dailininkas prof. Adomas Varnas ilgus metus dėstė paįbybą dekoratyvinę tapybą ir kompoziciją Kauno meno mokykloje. Savo darbų parodas dail. Adomas Varnas yra surengęs įvairiuose Lietuvos miestuose, Zakopaneje, Poznanėje ir kituose Lenkijos miestuose, Vakarų Vokietijoje ir nemažai JAV-se. Gyvendamas tremtyje, JAVSe, Lietuvos meno veteranas nenustojė kūręs savo pamėgtus portretus, peizažus ir grafikos kūrinius, daug kur įjungdamas lietuvių tautinius elementus. Žymiausias šio laikotarpio kūriny yra didelė istorinė kompozicija Lietuvos karaliaus Mindaugo vainikavimas, kuriam jis pašventė ketverius metus, įrodymas savo talentus kaip istorinių siužetų tapytojas.

MARGUMYNAI

Naudingi patarimai

Japonai nuo galvos skausmų ir nerviško nuovargio vartoja priemonę, kuri labai padeda. Pamirko servetėlę? labai karštą vandeni, labai gerai išspaudžia ir prideda ant sprando. Kartu pamirko dvi nosines ir jas išspaudę apvynioja rankų plauštakas. Jeigu lango stiklas yra įtrūkęs arba įskilęs, jį galima padengti bespalvio lako sluoksniu. Permatoma plėvelė laikosi du - tris metus, negadina išorinio vaizdo ir plaustant lango nenusiplauna. La kas geriausia dėti iš išorinės pusės.

Surūdiję kepmo formas lengvai nuvalomos, jas patrinant perplautu bulve. Laikas nuo laiko bulvę pamirkoma į smulkų smėlį.

Amoniako spiritu galima:

1) Atnaujinti žemės batelius juos patrinant skudurėliu sumirkytu vandeniu atmiestu amoniaku. Be to juos nuvalyti guminiu šepetuku. 2) Išvalyti švarko kalnierių. 3) Išimti šviežią jodo dėmę. 4) Išbaltinti skalbinius, verdant vandenyje, į kurį pridėta valgomos šaukštas amoniako spirito ir 10 litrų vandens. 5) Valyti nikelį ir sidabrą, juos patrinant vilnoniu skudurėliu, pamirkytu į amoniako spirita.

Kokia turi būti moteriškų batų kulnis?

Tai visiškai mados reikalas — pasakys dauguma. Ar tikrai taip? Batų kulnis turi savo paskirtį. Ji turi vaikščiojant apsaugoti užkulnį. Nuo bato kulnies priklauso aukštumas, judrumas ir pėdos pakėlimas. Tai savotiškos mūsų kūno supynės. Geriausias moteriškų batų kulniukas yra 3 - 4 centimetrų aukščio. Labai jau aukšta kulnis pridūda kojai ir visam kūniui natūralią padėtį. Sutrupinamas ir nepakankamai suminkštinamas žingsnis, dingsta eisenos elastingumas. Nusikėlus kūno atsparos taškui, taip pat nusikelia ir mūsų vidurinio organai, išdėstyti pilvo ruimuose.

Paruošė V. Gražulis

"Izvestija" smerkia čekų stalinistus

Maskvos vyriausybės oficioze pasirodė straipsnis, kuris aiškiai smerkia vergų lagerius ir žmones, atsakingus už jų įsteigimą, rašo "New York Times". Tą straipsnį galėtų pasirašyti kiekvienas demokratas — tik viena jo yda, kad jis nukreiptas į Čekoslovakiją, o ne į Sovietų Rusiją.

PAIEŠKOMA

Paieškomas Leonas Genikas, gyv. Australia, 41 Tipara Ave, Parklane (?). Gautas laiškas iš Lietuvos. Rašyti: M. Medešienė, P. O. Box 53, Niddrie, Vic. 3042. Melb. Soc. Glob. Moterų D-ja

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Naktinės Adoracijos būrelis nariai vasario 20 d. pradeda noveną į Sv. Dvasią už gausesnius pašaukimus ir kunigų ir vienuolių luomą ir už kunigų šventumą. Kasdien kalbama 7 poteriai.

Pradedame gavėnią. Ateinanti trečiadienį Pelenų diena. Šią dieną valgomą be mėsos ir tik 3 kartus per dieną. Toks pat pasnimas yra Did. Penktadienį. Gavėnios penktadieniais valgoma be mėsos. Kitokio pasnimo per gavėnią nėra. Kiekvienas tačiau susiranda pasniką pats, kokį jis nori. Vyskupas skatina per gavėnią aukoti alkstantiems ir ligoniams, o taip pat daugiausiai melstis. Lietuvišku papročiu per gavėnią susilaikome nuo triukšmingų pasilinksminimų.

BALLARAT

Ateinanti sekmadienį, vasario 23 d. Ballarato ir apylinkės lietuviams Tautos šventės pamaldos ryšius su Vasario 16, St. Aloyšius bažnyčioje — Lieth ir Rippon gatvių sankryžoje, Redan.

Mišias atnašaus ir pamokslą sakys kun. S. Gaidelis S.J. iš Melbourne, 11 val. Išpažinių bus klausoma nuo 10.15 prieš pamaldas.

Kun. P. Daukny

MELBOURNAS

Parapijos Sekmadienio Mokykla pradeda mokslo metus

Ateinanti sekmadienį, vasario mėn. 23 d., mokykla pradės veikti įprastu laiku: pamokos prasidės 10 val., baigsis 11 val. 30 min. Bus priimami ir nauji mokiniai: 1-ajai skyriui, o taip pat ir į kitus skyrius, jeigu yra pasirošę.

Mokiniai, neperkelti į aukštesnius skyrius praėjusio mokslo metų pabaigoje, galės turėti egzaminus šių mokslo metų pradžioje, jeigu per atostogas pasirošę. Išlaikę egzaminus, bus perkelti į aukštesnius skyrius.

Visų skyrių mokiniai bus aprūpinti vadovėliais, išleistais Kultūros Fondo Amerikoje.

Maloniai prašau visus tėvelius, kurie turite mokyklinio amžiaus vaikus, atvežti juos į Parapijos Sekmadienio Mokyklą, kad išmokytų savo gimtąją kalbą. Kalba yra priemonė jaugti ir savo tautą ir užtikrina jos gyvybę.

Mokyklos Vedėjas

MIRĖ A. A. VARKULEVIČIENĖ

Sunkios vėžio ligos iškamuota vasario 1 d. mirė Mina Varkulevičienė, sulaukusi 43 m. amžiaus. Vėlionė paliko sūnų Joną, baigsi universitetą ir dabar besiekiantį doktorato laipsnį.

Palaidota vasario 5 d. Fawknere kapinėse.

LB METINIS SUSIRINKIMAS

Melb. LB Apylinkės Valdyba praneša, kad vasario 23 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose, 50 Errol St., Nth. Melbourne, yra šaukiamas visuotinis Melb. Liet. Bendruomenės metinis susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Mandatų komisijos sudarymas.
3. Susirinkimo pirmininko rinkimas.
4. Valdybos pranešimai: a) Pirmininko, b) Iždininko, 5. Kontrolės komisijos pranešimas.
6. Garbės Teismo pranešimas.
7. Diskusijos dėl pranešimų ir Apylinkės priėmimas.
8. Apylinkės valdomųjų organų rinkimai: a) Valdybos, b) Kontrolės komisijos, c) Garbės Teismo. 9. 1969 m. sąmatos priėmimas.
10. Pasiūlymai, sumanymai, organizacijų pranešimai bei kita informacija.
11. Susirinkimo uždarymas.

Jaunimas nuo 18 metų užsimokės Lietuvių nario mokestį, turi pilnas balsavimo teises.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti.

Pastaba: Susirinkimas bus pradėdamas punktuotai 2 val. p.p. Melb. Apylinkės Valdyba

Koelnas: Koelno arkivyskupijos tikintieji, atsiliepdami į kardinolo Frings atsišaukimą, vietoj Užgavėnių pasilinksminimų aukoti Bifros karo aukų gelbėjimui. Paskutinį sekmadienį šiam tikslui surinko arti milijono markių aukų, už kurias skubiai pasiūta būtiniausių maisto produktų ir vaisių Bifros alkstantiems vaikams gelbėti.

SYDNĖJUS

Visais sekmadieniais ir šventėmis Sydnėje lietuviškos pamaldos Lidcombe St. Joachim's bažny. (prie John St.) 11 val. 30 min. Išpažintys nuo 10 val.

Vasario 19 d. — Pelenų diena — prasideda gavėnia.

NEWCASTLE

Vasario 23 d. pamaldos Newcastle lietuviams šv. Lauryno bažnyčioje, Broadmeadow, 11 val. Nuo 10 val. išpažintys.

WOLLONGONGAS

Kovo 2 d. pamaldos Wollongongo lietuviams pranciškonų seselių koplyčioje 74 Cliff Rd., Wollongong, 5 val. p.p.

Kun. P. Butkus

GEELONGAS

Ateinanti sekmadienį, vasario 23 d., Geelongo lietuviams pamaldos 10.15 val. St. John's bažnyčioje, St. David St., North Geelong.

Išpažinių klausoma pusę valandos prieš pamaldas.

Kun. P. Daukny

BRISBANE

Brisbane lietuviams pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 val. 15 min. ryto, St. Mary's bažny. Peel ir Marivale gatvių kampe, South Brisbane. Išpažintys prieš šv. Mišias. Visus Brisbane lietuvių ir svečius atvykstančius atostogų maloniai kviečia dalyvauti lietuviškose pamaldose.

Kun. dr. P. Bačinskas,

388 Cavendish Rd.,

COORPAROO, Qld. 4151

Telef: 97 8715

SYDNĖJAUS KRONIKA

Š. m. vasario 9 d. Sydnėje Lietuvos Klubas patalpose įvyko Sporto klubo metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 40 asmenų, iš kurių dauguma buvo sportininkai, rėmėjai ir senesnioji karta.

Sporto klubo pirm. Augustinavičius pakvietė pirmininkauti susirinkimui Juozą Kapočių ir sekretoriauti p. Dambrauską, padarė metinį veiklos pranešimą. Po to sekė Revizijos Komisijos pirm. Antano Kukušaus pranešimas. Po ilgesnių ir ne visai malonių diskusijų, sporto klubo veikla ir finansinė atskaitomybė su pavedimu bus imai naujai Sporto klubo Valdybai tinkamai sutvarkyti, patvirtinti.

Pastatius naujus kandidatus į sporto klubo valdybą, balsų dauguma buvo išrinkti: Binkis, Daudaras, Laukaitis, Atkinsonas ir Al dona Kapočienė.

Kontrolės komisijon išrinkti: Ber notas, Petronis ir Kulakauskas.

Susirinkimas pageidavo abu Sydnės sporto klubus sujungti į vieną stipresnį vienetą, pavesdamai naujai valdybai imtis visų galimų žygių.

Sugrįžo ilgametė Sydnėje lietuvių parapijos kioskų vedėja ponja Salomėja Zablockienė ir vėl iš naujo pradėjo kurti naujai nupirktame gražiame namelyje prie Hurlstone Park geležinkelio stoties. Tikimės, kad ponja Salomėja ir vėl įsijungs į bendrą visuomeninį spaudos platinimo darbą.

Ponia Zablockienė buvo išvykusi nuolatiniams apsigyvenimui į Adelaidę, bet neradusi ten gerų sąlygų, sugrįžo.

V. M-tas

LATROBE VALLEY

Atžalynas auga

Sausio pradžioje, Moėj gyvenančių Serv. ir A. Šabrinskų sūnus Vy tas, susilaukęs savo amžiaus 18 metų, gavo automobilio vairavimo teises ir tuo pačiu išdėdijai pasiūto esąs subrendęs jau vyras...

Vasario 8 d., morveliečių F. ir M. Šodačių dukra Dalia savo 16-ji gimtadienį gražiai paminėjo savo tėvų namuose, gausiame draugų ir draugių būry. Vaisėse dalyvavo ir siliškių p.p. Eskritų šeima.

Vytas lanko Moe's High School, o Dalia mokosi Kildare College, Traralgone. Be to, mūsų jaunieji suaktyvininkai yra uoliai Moe's lituanistinės savaitgalio mokyklėlės lankytojai, gerai kalba lietuviškai ir dažnai prisideda prie vietos lietuviškų pobūvių programos. Nuo širdiai jiems linkėtina geros sėkmės moksle, išlaikant tvirtais lietuvišiais ir gerais šio krašto piliečiais.

J. Latrobielis

MELBOURNAS

Parapijos Choro gegužinė

Kaip kiekvienais metais taip ir šiemet visų laukiama Parapijos Choro metinė gegužinė įvyko p.p. Kesminų nepaprastai gražiame sodelyje.

Nors oras nebuvo palankus madytis, bet daugumas nepabūgo lietaus ir maudėsi audringoje jūroje. Susirinkus žmonėms iš pajūrio į sodą, pylė lietus kaip iš kibiro. Visi sulindo į garažą, bet čia neužteko vietos. Šeiminkas kime pastatė palapinę.

Žiūrėjom į dangų ir didelius juodus debes, kurie slinko virš galvų, mums nieko gero nežadėdam. Bet staiga pasirodė saulės spindulys ir visų nuotaika pasitaisė. Gegužinė tikrai buvo linksma — su visokiais žaidimais, skambiomis dainomis ir gėlių valaisais. Visi turėjo progos ir noro pašokti su pasirinktomis poniomis ar pamelėmis.

Visi choristai džiaugiasi šiuo atsilankymu gegužinėje, o atsidėdami žada kas sekmadienį dar gražiau giedoti.

Nuoširdus ačiū p.p. Kesminams, p. M. Bublui, p. Zinteliui, p. P. Lekniui, choristams, visiems už loterijos fantus ir aukas, o taip pat visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie gegužinės pasisekimo.

Par. Choro Valdyba

SYDNĖJUS

Lietuviška mokykla

Š. m. kovo mėn. 2 d., sekmadienį, Sydnėje Lietuvos Parapijos Savaitgalio mokykla vėl pradeda mokslo metus.

Pamokos vyks kas sekmadienį parapijos mokyklos klasėse nuo 9.30 val.

Kviečiami ir visi dar neįsijungę mokyklon vaikučiai. Šiais metais norima atidaryti ir 5 skyrių. Tad labai kviečiami visi baigę IV skyrių dar ir šiais metais į lituanistinę mokyklą.

Mokyklos Globėjas

kun. P. Butkus

TRADICINĖ KAZIUKO MUGĖ

Šiais metais Kaziuko Mugė įvyksta kovo mėnesio 2 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų Dainavos salėje, Bankstowne.

1. Į ją kviečiame visus, kurie norėtų išstatyti savo meno ar rankų darbo eksponatus parodai arba pardavimui.

2. Prašome visus paremti Kaziuko Mugę loterijos fantais, kuriuos pelnas bus skirstomas jaunimui paremti.

3. Mugėje veiks lietuviškas kioskas, kuriame bus galima nusipirkti lietuviškos spaudos ir užsisakyti laikraščių prenumeratas, o taip pat ir lietuviškas plokšteles.

4. Mugės metu jaunimas rungtyniaus sporto aikštėje.

5. Mugė turės kermosavą bufetą, alutį ir lietuviško turkaus nuotaką.

6. Mugės rengimo komitete dalyvauja ALK Kultūros Draugija, skautai, ateitininkai, sportininkai.

Visi, kurie norite išgyventi ir pajauti lietuviško kermosiaus nuotaką, prašome atvykti, atsivesti savo vaikus ir draugus.

Iki pasimatymo Kaziuko Mugėje.

Rengimo Komitetas

Nauja Sydnėje "Dainos" Choro Valdyba

Š. m. vasario mėn. 7 d. Sydnėje Lietuvos Klubas laikinosiose patalpose įvykusiame metiniame "Dainos" choro susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kuri parengis kasmetinę sekanciją.

Pirmininkas — Ant. Skirka, sekretorius — Pr. Nagys ir iždininkas — P. Ropė. Visais choro reikalais prašome kreiptis sekretoriaus adresu: Mr. Pr. Nagys, 417 Burwood Rd., Belmore, NSW 2192. Telefonas 759 7094.

Choro Valdyba

PERTHAS

PRANEŠIMAS

Bendruomenės susirinkimas

Pertho Apylinkės Valdyba skelbia, kad metinis bendruomenės susirinkimas įvyks vasario mėn. 23 dieną po šv. Mišių 12 val. mokyklos salėje, St. Xavier parapijoje, East Perth.

Susirinkimo dienotvarkėje bus 1969 metų valdybos pranešimas, naujos valdybos rinkimas ir Baltų Komiteto reprezentantų paskyrimas. Prašome visus tautiečius gausiai dalyvauti.

Valdyba

Su širdgėla tenka pranešti, kad Adelaidėje mirė Tėviškės Aidų bendradarbis

A. A. VLADAS JANKAUSKAS

Mirė širdies liga vasario 6 d., sulaukęs 62 m. amžiaus.

Liūdesy likusią žmoną Stefaniją ir sūnų dr. Algį su šeima giliai užjaučiame.

Tėviškės Aidų Redakcija

Staiga mirus

A. A. VLADUI JANKAUSKUI,

nuosirdžiausiai užjaučiame gilaus liūdesio prisilgtą žmoną Stefaniją, sūnų daktarą Algį, marčią, anūkus bei visus artimuosius.

A. ir B. Plokščiai,

A. ir J. Stepanai.

A. A. V. JANKAUSKUI

mirus, Stefaniją Jankauskienę ir sūnų daktarą Algį Jankauską su šeima nuosirdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Mieldažių šeima

Lietuvoje, Alytaus apskrityje, Jėzno valsč., Nibrių kaime, sulaukęs 81 metų amžiaus, 1969 metų sausio mėn. 13 d. mirė mano brangus tėvelis

A. A. JURGIS ALEKNAVIČIUS

Mano brangiai motinai, sesėms ir broliui didžio širdies skausmo prisilgtiems reiškiam giliai užuojautą ir kartu liūdimė.

Juozo Aleknavičiaus šeima,

Pascoe Vale, Victoria

MELBOURNAS

Gera Jaunimo stovykla

Jaunimas mėgsta stovyklauti, mėgsta draugauti ir būti kartu. Nors šiuo metu visi lietuvių telkiniai buvo Adelaidėje, kur ir lietuviško jaunimo nemažas susibūrimas, bet užteko jauno kraujo ir jaunimo stovyklai Melbourne.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

Virtuvė buvo lietuviška. Visu ūki rūpinosi Petras Baltutis, o virtuvėje šeiminkavo ponios — Bukauskienė, Samsonienė ir Bužinskienė. Iš tėvų pusės tai nuoširdi talka jaunimui. Nemažai kas stovyklai pristatė ir vaisių.

Stovykla vyko sausio 6 - 14 dienomis Dandenongo kalnuose prie The Basin miestelio. Stovyklavietė gana jaukioje vietoje, apsupta medžių. Nors dienos buvo gana karštos, bet kalnuose naktys vėsios. Visa nuotaika, kad gyvenimo gamtoje, o ypač rytai paukščių muzika pasako, kad čia ne miestas. Stovyklavietė gana puikiai įrengta. Salė ir valgomasis kaip motelyje. Gal ne tiek puošnūs miegamieji. Maudymosi baseinui naudojamas upelio vanduo. Jis ne toks mėlynas, kaip miesto baseinų, bet jaunimas dar tiek neilgėpės. Per dienas vanduo taškėsi iš krantų.

SKAUTAMS

MELBOURNAS

"Nidos" įgula buriuoja

Dar nespėjo atvėsi malonūs tautinės stovyklos prisiminimai, o grįžę jūrų skautai pagal savo programą jau dalyvavo dviejose išklyose: Jūros Dienos gegužinėje Morningtone ir buriavime Port Philip įlankoje.

Malonus jūrų skautų bičiulis p. Ron Davey vasario 2 dieną pasikvietė 10 "Nidos" laivo įgulos narių ir dvi seses buriavimo išklyai savo jūrinę jachtą "Ventura".

1030 valandą (ne jūreiviskai būtų 10 val. 30 min. iš ryto) tik atstūmus nuo krantinės, jūrų skautai pastebėjo uoste puikią 45 pėdų skūnerio tipo jachtą su "Melynojo Petro" (Blue Peter) vėliava. Tai ženklas, jog šis laivas netrukus išplauks į tolimą kelionę. Jauna pora, vyras su žmona, neseniai įsigiję šią jachtą, plauks į Naująją Zelandiją ir kitas salas. Netrukus prie jachtos atsirado pasienio policijos (customs) motorlaivis dokumentų ir kitų dalykų paskutiniam patikrinimui.

Lengvam pietryčių vėjui pučiant, pakėlus bures ir išjungus motorą, mūsų jaunieji buriuotojai pamažu tolo nuo uosto Geliabrando švyturio link. Ten užsiūnkaravę stovėjo dideli įvairių tautybių laivai: japonų, indų, norvegų, vokiečių, anglų ir kitų, kuriuos jau iš tolo jūrų skautai pagal išvaizdą ir vėliavas bandė atskirti.

Matėsi nemažas skaičius įvairiausių tipų lenktyniaujančių jachtų, kurias gerą valandą visi sekė. Šiek tiek sustiprėjęs vėjai, laivas pakėlė kryptį Brighton link.

1300 val. mūsų sesės Romutė ir Aldona Juškaitės kajutėje paruošė stalą pietums. Iš jūrų skautų krepšių iškraustė sumuštinus, daržoves, vaisius ir viską sudėjo į lėkštes ant siūbuojančio jachtos stalo. Dėl didelio žmonių skaičiaus (16), pirmiausia pietums buvo pakviesti pats kapitonas su trimis savo įgulos nariais, o vėliau ir svečiai — jūrų skautai. Bet dėl maisto stokos šį kartą nereikėjo baimintis, nes liko dar vakarienių.

Atplaukus į Brightoną, "Ventura" buvo pritvirtinta prie krantinės, o "Nidos" įgula pasirošė savo dviejų naujų narių "krikštui". Visiems išsiriškiavus ir laivo vadui R. Šarkiui pasakius trumpą kalbą, du nauji "pingvinai" be didelių ceremonijų buvo išrengti iki maudymosi kelnaičių ir tris kartus užrankų ir kojų pasiūbavus sumesti